

การวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดตั้งรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เหมาะสม

ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Factor Analysis of the Business Asset Management Model for

Pibulsongkram Rajabhat University

ศุภศิวิ สุวรรณเกษร¹

Supasi Suwankesorn

¹สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชภัฏพิบูลสงคราม

Program in Business Economics, Faculty of Management Sciences

Pibulsongkram Rajabhat University

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 220 คน จากการศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบสามารถแบ่งตัวแปรความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่เหมาะสมได้เป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ธรรมชาติ และการบริหารจัดการ ซึ่งสามารถอธิบายความผันผวนของตัวแปรทั้งหมดได้ร้อยละ 53.025 และ 13.402 ตามลำดับ

คำสำคัญ: บุคลากร, การบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจ, การวิเคราะห์องค์ประกอบ

Abstract

The purpose of this research aimed to analyze the exploratory factors affecting the appropriate model of property administration of Pibulsongkram Rajabhat University. The samples were 220 personnel from Pibulsongkram Rajabhat University. Regarding to the elements analysis showed that the variables of opinions of the personnel towards the model of business property administration were divided into 2 factors; good governance and management. These could explain the volatility of all variables for 53.025 and 13.402 in respectively.

Keyword: personnel, business asset management, factors analysis

บทนำ

การเปิดเสรีและเพิ่ม โอกาสทางด้านการศึกษาทำให้นักศึกษามีทางเลือกในการเรียน ที่มากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งมีการปรับตัว และเปิดหลักสูตรเพื่อรองรับความต้องการใช้ บัณฑิตในระดับท้องถิ่น จนถึงระดับประเทศ สถาบันการศึกษาอีกจำนวนไม่น้อยตัดสินใจยกระดับ องค์กรของตนเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการบริหารจัดการให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น เป็นผลดีต่อผู้เรียน แต่ในทางกลับกันหลายสถาบันทางการศึกษาจำเป็นต้องทำการปรับตัว เพื่อตอบสนองต่อการแข่งขัน ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นซึ่ง Office of the Education Council (2003) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการ บริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่ พบประเด็นปัญหาที่สำคัญในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ คือ การบริหารงานการเงิน เนื่องจากแหล่งที่มาของเงินทุนจากงบประมาณของรัฐลดลง ในขณะที่ ค่าใช้จ่ายคงที่หรือมีแนวโน้มมากขึ้น มหาวิทยาลัยต่างๆตระหนักดีว่าความสามารถในการพึ่งพา ตนเองด้านงบประมาณเป็นสิ่งสำคัญ จึงได้ตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบด้านการบริหารจัดการ ทรัพย์สิน เพื่อการจัดหารายได้และผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยโดยตรง เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏอีกหลายแห่ง เป็นต้น การเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินจึงเป็น ยุทธศาสตร์สำคัญของการบริหารมหาวิทยาลัยทุกแห่ง เช่นเดียวกันกับมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล สงคราม

อย่างไรก็ตามการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายสำคัญให้สำเร็จได้นั้น การมีส่วนร่วมและการยอมรับจากบุคลากรถือเป็นแรงผลักดันสำคัญที่จะทำให้โครงการนั้นเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยซึ่งเป็นคณะทำงานของโครงการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จึงได้ทำการออกแบบสอบถามเพื่อระดมความคิดเห็นของบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน เป็นข้อมูลสำคัญเพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการจัดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินภาพรวมที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการจัดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินภาพรวมที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อจัดกลุ่มของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการจัดรูปแบบโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมในอนาคต

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ องค์ประกอบเชิงสำรวจปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

2.2 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการจัดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินภาพรวมที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่มีอายุการทำงานในมหาวิทยาลัยตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เพื่อให้ประชากรของงานวิจัยเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในบริบทของมหาวิทยาลัย จำนวน 485 คน แบ่งออกเป็นบุคลากรสายวิชาการ 242 คน และบุคลากรสายสนับสนุน 243 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตร Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้เท่ากับ 220 คน และคณะผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรที่จะศึกษาเป็นกลุ่ม ๆ แยกตามคณะและหน่วยงาน และใช้การจัดสรรขนาดของตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิแบบการจัดสรรแบบสัดส่วน (Proportional Allocation) แล้วดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามคณะ / หน่วยงาน

คณะ / หน่วยงาน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
	สาย วิชาการ	สาย สนับสนุน	รวม	
คณะครุศาสตร์	57	26	83	38
คณะเทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร	23	12	35	16
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	20	7	27	12
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	47	3	50	23
คณะวิทยาการจัดการ	36	6	42	19
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	59	10	69	31
บัณฑิตวิทยาลัย	-	2	2	1
สำนักงานอธิการบดี	-	156	156	71
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม	-	2	2	1
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี	-	14	14	6
สารสนเทศ				
สถาบันวิจัยและพัฒนา	-	5	5	2
รวม	242	243	485	220

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 - 1.00 (Cronbach, 1970) ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงสูงและสามารถนำไปใช้ได้

4. นำแบบสอบถามที่ได้หลังจากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้ว มาทำการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Try Out) จำนวน 30 ชุด เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1970) ของแบบสอบถามที่ฉบับได้เท่ากับ 0.93 แสดงว่าแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูงที่สามารถนำไปใช้ได้ (Pallant, 2001)

5. จัดทำแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บข้อมูลเชิงปริมาณแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรที่ที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามในภาพรวมจำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านกฎระเบียบ และด้านการเงินและงบประมาณ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 220 ชุด ในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2559 ซึ่งได้รับกลับมารบถ้วนทั้ง 220 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) บรรยายลักษณะข้อมูลของประชากร โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อสำรวจจำนวนองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ ด้วยทดสอบค่าสหสัมพันธ์แตกต่างจากศูนย์หรือไม่ ด้วยค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy: KMO และสกัดองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์ส่วนประกอบสำคัญ principal components analysis หลังจากนั้น จะทำการตัดสินจำนวน

องค์ประกอบด้วยเกณฑ์ค่าไอเกินมากกว่าหนึ่ง ด้วยวิธีหมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉาก (Varimax Rotation) กำหนดไว้ที่ 0.05

ผลการวิจัย

ผลการศึกษา การดำเนินการเก็บข้อมูลผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 คน ทำการตรวจสอบความถูกต้องและสามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 110 คน (ร้อยละ 50) บุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 110 คน (ร้อยละ 50) มีประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 5-10 ปี มากที่สุด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี, 21 ปีขึ้นไป และ 16-20 ปี มีจำนวน 55, 51 และ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00, 23.20 และ 12.30 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามในภาพรวม

รูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามในภาพรวม จำแนกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านกฎระเบียบ และด้านการเงินและงบประมาณ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้พัฒนาจากการสังเคราะห์เอกสารการสัมภาษณ์ และจากการศึกษาดูงานมหาวิทยาลัยที่มีรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่ดีจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 2

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งซึ่งธุรกิจที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยฯ ในภาพรวม

รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งซึ่งธุรกิจ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ด้านนโยบาย	3.25	0.64	ค่อนข้างเห็นด้วย
ด้านโครงสร้าง	3.15	0.60	ค่อนข้างเห็นด้วย
ด้านบุคลากร	3.28	0.56	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านกฎระเบียบ	3.46	0.66	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านการเงินและงบประมาณ	3.55	0.52	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	3.34	0.47	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 2 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งซึ่งธุรกิจที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยฯ ในภาพรวมว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{x} = 3.34$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านบุคลากร ด้านกฎระเบียบ และด้านการเงินและงบประมาณ บุคลากรมีความคิดเห็น โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{x} = 3.28$, S.D. = 0.56, $\bar{x} = 3.46$, S.D. = 0.66 และ $\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.52 ตามลำดับ) ในขณะที่ด้านนโยบาย และด้านโครงสร้าง บุคลากรมีความคิดเห็นว่าค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{x} = 3.25$, S.D. = 0.64 และ $\bar{x} = 3.15$, S.D. = 0.60 ตามลำดับ)

ตารางที่ 3

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยฯ ในภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

ตัวแปร	ความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการ ทรัพย์สินเชิงธุรกิจ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
Po11	ด้านนโยบาย			
	1.1 บริหารจัดการทรัพย์สินให้เกิดรายได้ในเชิงธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ	3.20	0.72	ค่อนข้างเห็นด้วย
Po12	1.2 เชื่อมโยงกับการจัดการศึกษา และเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย	3.30	0.66	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
Str1	ด้านโครงสร้าง			
	2.1 มีการจัดตั้งหน่วยงานสำนักงานบริหารจัดการทรัพย์สิน มีฐานะเทียบเท่ากอง และเป็นหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัย โดยมีสายงานบังคับบัญชาที่ขึ้นตรงต่ออธิการบดี	3.11	0.66	ค่อนข้างเห็นด้วย
Str2	2.2 ทำหน้าที่ประสานการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจของแต่ละหน่วยงาน/โครงการ	3.18	0.64	ค่อนข้างเห็นด้วย
Man1	ด้านบุคลากร			
	3.1 มีการแบ่งบุคลากรเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย(คณะกรรมการ) ระดับบริหาร และระดับปฏิบัติการ	3.21	0.62	ค่อนข้างเห็นด้วย
Man2	3.2 บุคลากรระดับบริหารต้องมีคุณวุฒิและประสบการณ์ด้านการบริหารธุรกิจ หรือการจัดการ	3.35	0.69	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	ความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการ ทรัพย์สินเชิงธุรกิจ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
Rule	ด้านกฎระเบียบ			
	มีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศและแนวปฏิบัติที่ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่ ชัดเจน	3.46	0.66	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
Mon1	ด้านการเงินและงบประมาณ			
	5.1 มีการบริหารจัดการเงินรายได้และรายจ่าย ที่ชัดเจน	3.51	0.64	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
Mon2	5.2 มีการจัดทำแผนงานงบประมาณรายจ่าย ประจำปี	3.53	0.58	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
Mon3	5.3 เมื่อมีรายได้ต้องนำส่งมหาวิทยาลัย	3.57	0.57	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
Mon4	5.4 มีการทำบัญชี การรายงาน และการ ตรวจสอบทุก ไตรมาสและประจำปี	3.60	0.54	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	รวม	3.34	0.47	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยฯ ในภาพรวมว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{x}=3.34$, S.D.= 0.47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกฎระเบียบ และด้านการเงินและงบประมาณ มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่งทุกด้าน โดยด้านกฎระเบียบ คือ มีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่ชัดเจน ($\bar{x}=3.46$, S.D.= 0.66) ด้านการเงินและงบประมาณ มีการบริหารจัดการเงินรายได้และรายจ่ายที่ชัดเจน ($\bar{x}=3.51$, S.D.= 0.64) มีการจัดทำแผนงานงบประมาณรายจ่ายประจำปี ($\bar{x}=3.53$, S.D.= 0.58) เมื่อมีรายได้ต้องนำส่งมหาวิทยาลัย ($\bar{x}=3.57$, S.D.= 0.57) และมีการทำบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบทุกไตรมาสและประจำปี ($\bar{x}=3.60$, S.D.= 0.54) ส่วนด้านนโยบาย มีความเห็นว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการเชื่อมโยงกับการจัดการศึกษา และเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย ($\bar{x}=3.30$, S.D.= 0.66) และมีความเห็นว่า ค่อนข้างเห็น

ด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดรายได้ในเชิงธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ (\bar{x} = 3.20, S.D. = 0.72) ด้านโครงสร้าง มีความเห็นว่า ก่อนข้างเห็นด้วยทุกด้าน คือ มีการจัดตั้งหน่วยงานสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากร มีฐานะเทียบเท่ากอง และเป็นหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัย โดยมีสายงานบังคับบัญชาที่ขึ้นตรงต่ออธิการบดี (\bar{x} = 3.11, S.D. = 0.66) และทำหน้าที่ประสานการบริหารจัดการทรัพยากรเชิงธุรกิจของแต่ละหน่วยงาน/โครงการ (\bar{x} = 3.18, S.D. = 0.64) ด้านบุคลากร มีความเห็นว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งกับบุคลากรระดับบริหารต้องมีคุณวุฒิและประสบการณ์ด้านการบริหารธุรกิจ หรือการจัดการ (\bar{x} = 3.35, S.D. = 0.69) และมีความเห็นว่า ก่อนข้างเห็นด้วยกับการแบ่งบุคลากรเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย(คณะกรรมการ) ระดับบริหาร และระดับปฏิบัติการ (\bar{x} = 3.21, S.D. = 0.62)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อสำรวจจำนวนองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์แสดงตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 4

แสดงผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ *KMO and Bartlett's Test*

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.864
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	1664.549
	Df	55
	Sig.	.000

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่า Kaiser-Meyer-Olkin ใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูล ในการใช้เทคนิค Factor Analysis ในที่นี้ได้ค่าเป็น .864 ซึ่งมากกว่า 0.6 สรุปได้ว่า ข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis และการทดสอบด้วย Bartlett's Test of Sphericity พบว่า สถิติทดสอบ จะมีการแจกแจงแบบ Chi-Square = 1664.549 ค่า Significance = .000 น้อยกว่า .05 จึงปฏิเสธ H_0 นั่นคือ ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันจึงสามารถใช้ Factor Analysis ในการวิเคราะห์ต่อไปได้ (Burns, 1990)

ตารางที่ 5

แสดงค่าสถิติสำหรับการอธิบายความผันแปรในแต่ละองค์ประกอบ

Component	Initial Eigenvalues		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	5.833	53.025	53.025
2	1.474	13.402	66.427
3	.878	7.982	74.409

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาค่าความผันแปร หรือความแปรปรวนทั้งหมดในตัวแปรเดิมที่สามารถอธิบายได้โดย Factor หรือ Eigen Value จะพบว่า มีเพียง Factor หรือ Component ที่ 1 2 เท่านั้นที่มีค่า Eigen value มากกว่า 1 ดังนั้นควรจัดตัวแปรส่วนประสมทางการตลาดทั้งหมดออกเป็น 2 องค์ประกอบ โดยทั้ง 2 องค์ประกอบสามารถความผันแปรของการจัดตั้งรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เหมาะสมได้ ร้อยละ 66.427 และเมื่อพิจารณาความสามารถอธิบายความผันแปรซึ่งแสดงออกมาในรูปของร้อยละ (% of Variance) พบว่า Factor 1 สามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้มากที่สุด (ร้อยละ 53.025) รองลงมาคือ Factor 2 (ร้อยละ 13.402)

ตารางที่ 6

แสดงค่า Factor loading เมื่อมีการหมุนแกนปัจจัยโดยวิธี Varimax

Rotated Component Matrix	Component	
	1	2
pol1	.478	.588
pol2	.594	.658
str1	.075	.837
str2	.247	.834
man1	.199	.731
man2	.456	.753
Rule	.787	.279
mon1	.870	.211
mon2	.892	.181
mon3	.795	.180
mon4	.829	.204

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Factor loading เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเทียบกับค่า Factor loading ก่อนการหมุนแกนด้วยวิธี Varimax Rotation ส่งผลทำให้ค่า Factor loading ของบาง Factor มีค่ามากเมื่อเทียบกับของ Factor ดังนั้นจึงควรจัดให้

องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร คือ rule, mon1, mon2, mon3, mon4

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร คือ pol1, pol2, str1, str2, man1, man2

อภิปรายผล

การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรที่ เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สามารถจำแนกปัจจัยออกได้เป็น 2 องค์ประกอบ ออก ได้แก่ “ธรรมาภิบาล” ซึ่งสามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้มากที่สุด (ร้อยละ 53.025) สอดคล้องกับแนวคิดของ Leftwich (1993) ที่ได้แสดงความคิดเห็นว่าองค์กรควรสร้างความยุติธรรม ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติต่อกันระหว่างกลุ่มต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ หรือตกลงเห็นพ้องต้องกันตามแนวทางสันติ และธรรมาภิบาลนี้เอง หมายถึงการที่บุคลากรส่วนรวม ต่างต้องมุ่งไปสู่การสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้เกิดขึ้นกับองค์กรในทุกกระบวนการ ปฏิบัติงาน ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ผลการวิเคราะห์นี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษา ของ Keawvila & Sooksawang (2013) ที่พบว่าหน่วยงานควรมีหลักนิติธรรมในการออกคำสั่งและ มอบหมายหน้าที่พร้อมทั้งชี้แจงภาระการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละส่วนอย่างชัดเจนและสามารถ ตรวจสอบได้ หลักความโปร่งใสหน่วยงานควรมีระบบการตรวจสอบภายในตามภารกิจของแต่ละ หน่วยงานที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูงโดยอาจจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบติดตามประเมินผล และให้พนักงานมีส่วนร่วมในคณะกรรมการ หลักการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วม ชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานเพื่อนำข้อคิดเห็นของพนักงานมาใช้ร่วมพิจารณาการ ตัดสินใจในแผนงานต่างๆ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Sangpuwong (2003) ที่ทำการศึกษปัจจัยที่ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับรางวัลพระราชทานศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนวัดลานคา ผลการศึกษปัจจัยด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในการ บริหารเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้องค์กรได้รับรางวัลพระราชทาน เช่นเดียวกับ Jenwithi (2008) ที่ ทำการศึกษาและพบว่า การปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหาร โรงเรียนมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 และผลการศึกษาของ Khunthongjan (2005) ที่พบว่าบรรษัทภิบาล หรือธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของผู้ประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจาก องค์กรสหประชาชาติและบริษัทที่ปรึกษาชั้นนำของโลกต่างก็พบว่าการมีธรรมาภิบาลมีผลต่อธุรกิจ หลายประการเช่นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงให้กับองค์กร ทำให้ง่ายต่อการเข้าถึงแหล่ง ทุนหรือสถาบันการเงิน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน Kiatsurayanont (2006) และ องค์ประกอบที่ 2 “การบริหารจัดการ” ซึ่งสามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้มากที่สุด (ร้อยละ

13.402) จากผลการวิเคราะห์ในภาพรวมแสดงให้เห็นว่าบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีความตระหนักในเรื่องธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม มากกว่าการบริหารจัดการ ดังนั้นในการจัดตั้งองค์กรเพื่อบริหารจัดการทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับระบบธรรมาภิบาลในการบริหารงานและตรวจสอบอีกทั้งยังต้องสร้างระบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อให้องค์กรเป็นที่ยอมรับและสามารถขับเคลื่อนนโยบายไปได้อย่างต่อเนื่อง

สรุปผล

จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดตั้งรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคลากรสายวิชาการ มีจำนวน 110 คน (ร้อยละ 50) เท่ากับบุคลากรสายสนับสนุน ที่มีจำนวน 110 คน (ร้อยละ 50) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 5-10 ปี มากที่สุด มีจำนวน 87 คน (ร้อยละ 39.50) รองลงมามีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี, 21 ปีขึ้นไป และ 16-20 ปี มีจำนวน 55, 51 และ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00, 23.20 และ 12.30 ตามลำดับ และมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยฯ ในภาพรวมว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง (\bar{x} = 3.34, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านบุคลากร ด้านกฎระเบียบ และด้านการเงินและงบประมาณ บุคลากรมีความคิดเห็นโดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง (\bar{x} = 3.28, S.D. = 0.56 \bar{x} = 3.46, S.D. = 0.66 และ \bar{x} = 3.55, S.D. = 0.52 ตามลำดับ) ในขณะที่ด้านนโยบายและด้านโครงสร้าง บุคลากรมีความคิดเห็นว่า ค่อนข้างเห็นด้วย (\bar{x} = 3.25, S.D. = 0.64 และ \bar{x} = 3.15, S.D. = 0.60 ตามลำดับ) และผลการวิเคราะห์การจำแนกองค์ประกอบ พบว่า ควรจัดให้องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร คือ rule, mon1, mon2, mon3, mon4 (คูตารางที่ 6 ประกอบ) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบต่างๆ จึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “ธรรมาภิบาล” องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร คือ pol1, pol2, str1, str2, man1, man2 (คูตารางที่ 6 ประกอบ) ซึ่งเป็นตัวแปรด้านการบริหารจัดการองค์กรเป็นส่วนใหญ่ จึงตั้งชื่อองค์ประกอบว่า “การบริหารจัดการ” ซึ่งองค์ประกอบธรรมาภิบาล สามารถอธิบายความผันแปรทั้งหมดได้มากที่สุด (ร้อยละ 53.025) รองลงมาคือ องค์ประกอบการบริหารจัดการ (ร้อยละ 13.402)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การจัดตั้งองค์กรเพื่อบริหารทรัพย์สินของมหาลัษราชภัฏพิบูลสงคราม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรออกแบบให้องค์กรมีระบบธรรมาภิบาลที่ดี มีความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ และให้บุคลากรทุกคนได้มีโอกาสในการร่วมคิดร่วมตัดสินใจเพื่อให้องค์กรเป็นที่ยอมรับซึ่งจะส่งผลดีในการขับเคลื่อนองค์กรในเชิงรูปธรรมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปทำการศึกษาเชิงลึกแบบมีส่วนร่วม เช่น การทำ Focus Group การทำ Discussion ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสำคัญ แนวคิด ทักษะ และความเป็นไปได้ที่มีความละเอียดมากยิ่งขึ้นเป็นประโยชน์ต่อการจัดโครงสร้างองค์กรของหน่วยบริหารจัดการทรัพย์สินเชิงธุรกิจที่จะเกิดในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- รัฐชาย แสงภู่วงษ์. (2546). *ปัจจัยที่ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับรางวัลพระราชทาน ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนวัดลานคา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.*
- คุณิต เจนวิถิ. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.*
- ปราณี เกียรติสุระยานนท์. (2549). *มาสร้างธรรมาภิบาลในวิสาหกิจกันเถอะ. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2561 จาก <http://www.sme.go.th>*
- ไพศาล แก้ววิลลา และเกษรา สุขสว่าง. (2556). *การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการบริษัทท่าอากาศยานไทยจำกัดมหาชน สาขาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ. การประชุมวิชาการในโอกาสครบรอบ 25 ปีวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์และการประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยรังสิต.*

- สุภาวดี ขุนทองจันทร์. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะบรรษัทภิบาลกับศักยภาพในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546). *รูปแบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่*. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2561 จากเว็บไซต์: <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/521-file.pdf>
- Burns, R. (1990). *Introduction to research methods*. Melbourne: Longman Chesire.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing* (3rd ed). New York: Harper & Row.
- Leftwich, A. (1993). *Governance, democracy and development in the third world*. Third.
- Pallant, J. (2001). *SPSS survival manual: A step by-step guide to data analysis*. Buckingham: Open University Press.
- Yamane, T. (1973). *Statistics and introductory analysis*. New York: Harper and Row Publication.

Translated Thai References

- Sangpuwong, C. (2003). *Factors contributing to receiving the royal award of educational institutions: A case study of Wat Lanka School*. Master of Education, Kanchanaburi Rajabhat University. [in Thai]
- Jenwithi, D. (2008). *The relationships between the principle's good governance performance and effectiveness school under the Loei Educational Service Area Office 1*, Master of Education in Educational Administration, Loei Rajabhat University. [in Thai]
- Kiatsurayanont, P. (2006). *Create Good Governance in the Enterprise*. Retrieved on 12 March 2018 from <http://www.sme.go.th> [in Thai]
- Kaewvila, P. & Sooksawang, K. (2013). Performance of good governance of operating in airports of Thailand. *The 25th Anniversary College of Engineering and Graduate Research Conference (Proceeding)*, Rangsit University. [in Thai]

Khunthongjan, S. (2005). *The Relationships between corporate governance characteristics and competitive potentialities of small and medium-sized enterprises in the Northeast of Thailand*. Business Administration, Mahasarakham University. [in Thai]

Office of the Education Council. (2003). *Management innovation in higher education*. Retrieved on 12 March 2018 from <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/521-file.pdf> [in Thai]

ผู้เขียน

ศุภศิวิ สุวรรณเกษร

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

156 หมู่ 5 ต.พลาชุมพล อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทรศัพท์: 081-6699997 อีเมล: Supsi@hotmail.com

Author

Supasi Suwankesorn

Program in Business Economics

Faculty of Management Sciences

Pibulsongkram Rajabhat University

156 Moo.5 Plaichumpol Sub-district, Muang district, Phitsanulok Province 65000

Tel.: 081-6699997

E-mail: Supsi@hotmail.com